

Sygn. akt *XVII AmE 347/19*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Małgorzata Perdion-Kalicka
Protokolant –	st.sekr.sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu 21 stycznia 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezes Urzędu Regulacji Energetyki z 30 kwietnia 2019 r.

Nr (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję;

2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 820 zł (osiemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Małgorzata Perdion-Kalicka

Sygn. akt *XVII AmE 347/19*

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 kwietnia 2019 r., znak: (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając w oparciu o przepisy art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (dalej p.e.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 p.e. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej spółce (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. orzekł że:

1. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w N., ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze

energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za opisane wyżej działanie Prezes URE wymierzył spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. karę pieniężną w kwocie 50 746 zł.

(decyzja, k. 6-15v).

Odwołanie od tej decyzji wniosła spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N., wnosząc o zmianę decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. nie naruszyła obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikającego z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e. oraz o zasądzenie na rzecz strony kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powodowa spółka zarzuciła decyzji:

1. naruszenie prawa procesowego art. 6, 7, 7a, 8 i 77 § 1 kpa, które miało wpływ na wynik sprawy, poprzez:

- oparcie decyzji i nałożenie kary pieniężnej mimo rozstrzygnięcia istoty sprawy przez Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt XVII AmE 221/18, tj. w sprzeczności z prawomocnym orzeczeniem zapadłym poprzednio w sprawie,
- oparcie decyzji i nałożenie kary pieniężnej na stronę na podstawie ustaleń wynikających z planu ograniczeń nieaktualnego i niezgodnego z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. nr 133, poz. 924) oraz planu powstałego w toku postępowania („projekcji planu”).

Ewentualnie:

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11d ust. 3 p.e. poprzez ich zastosowanie dla oceny poboru mocy przez stronę w dniach 10-11 sierpnia 2015 r., w sytuacji, w której (...) S.A. wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i w poborze energii elektrycznej na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

3. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 7a kpa, które miało wpływ na wynik sprawy i nałożenie na stronę kary pieniężnej za naruszenie obowiązku wprowadzonego na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

4. naruszenie art. 56 ust. 6a p.e. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której stopień społecznej szkodliwości czynu był znikomy, a podmiot zaprzestał naruszenia prawa.

(odwołanie, k. 12-25)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania, przeprowadzenie rozprawy oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych

(odpowiedź na odwołanie, k. 59-73v).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 października 2012 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. zawarła z (...) S.A. z siedzibą w K. „Umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...)”, na mocy której energia elektryczna miała być dostarczana do obiektu – zakładu produkcji mięsa świeżego oraz wyrobów z mięsa świeżego - wędlin, zlokalizowanego w N., przy ul. (...). Moc umowną ustalono na poziomie 2 500 kW, a moc bezpieczną na 519 kW. W dniu 22 lipca 2015 r. powód zawarł z (...) S.A. z siedzibą w K. umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...). Zgodnie z załącznikiem nr 1 do ww. umowy moc umowna dla zakładu produkcyjnego powodowej spółki została zwiększona do 3 000 kW. Natomiast moc bezpieczna ustalona została w załączniku nr 2 w wysokości 780 kW. (Umowa

o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z 26 października 2012 r., nr (...), k. 72-78 akt adm.; załącznik nr 1 do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z 26 października 2012 r., nr (...), k. 79 akt adm.; umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z 22 lipca 2015 r., nr (...), k. 50-57 akt adm.; załącznik nr 1 do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z 22 lipca 2015 r., nr (...), k. 58 akt adm.; załącznik nr 2 do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z 22 lipca 2015 r., nr (...), k. 59 akt adm.)

W § 3 pkt 7 umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...) strony ustaliły, iż w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej odbiorca zobowiązany jest ograniczyć pobór mocy, zgodnie z „planem wprowadzania ograniczeń”. (Umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...), k. 73 akt adm.)

(...) S.A. w piśmie z 31 lipca 2014 r. adresowanym do powoda, informował go jako odbiorcę, że jego obiekt, zlokalizowany w miejscowości w N., przy ul. (...), podlega planowi ograniczeń w poborze energii elektrycznej, obowiązującemu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Operator systemu dystrybucyjnego zawarł w ww. piśmie tabelę dopuszczalnego poboru mocy w razie wprowadzenia takich ograniczeń. Moc dla 20 stopnia zasilania, czyli moc bezpieczna została określona w planie na poziomie 0,519 MW. Plan ograniczeń dotyczący zakładu powoda w N., przy ul. (...), nie został zaktualizowany wobec zawarcia przez powoda nowej umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...), która zaczęła obowiązywać od 1 sierpnia 2015 r. (plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej opracowany na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., k. 29 akt adm.; umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...), k. 56 akt adm.)

(...) S.A. z siedzibą w K. (dalej: (...)), pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego (dalej: OSP), w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowych (IRiESP), spowodowanych m. in. sytuacją pogodową i hydrologiczną (wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach) oraz wynikającego z niej ograniczenia w pracy części elektrowni, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16d p.e. i wprowadziły - na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. - od godz. 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały do godziny 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 r.

Dnia 10 sierpnia 2015 r., działając w oparciu o art. 11c ust. 3 p.e., (...) zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 pe, tj. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przewidującego na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła.

Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które przewidywało te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW.

Komunikaty o obowiązujących stopniach zasilania, wprowadzonych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, były ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie(...) o godzinie 7:55 i 19:55 oraz na stronach internetowych operatorów (fakty powszechnie znane, też znane Sądowni z urzędu.)

(...) S.A. przekazał prezesowi URE zbiorcze dane dotyczące niedostosowania się odbiorców, objętych planami ograniczeń w poborze energii elektrycznej, obowiązującymi od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Operator Sieci Dystrybucyjnej wskazał, że „Konspol Holding” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie dostosowała się w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w obiekcie zlokalizowanym w N., przy ul. (...). Jako wartość przekroczenia przez odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy (MW w godzinie), zgodnie z przedstawionym powodowej spółce planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (...) wskazał: 10 sierpnia 2015 r. łącznie

14,9643356 (MW w godzinie), 11 sierpnia 2015 r. łącznie 6,8608500 (MW w godzinie) oraz 12 sierpnia 2015 r. łącznie 2,1133500 (MW w godzinie). Oznacza to, że we wskazanych dniach całkowite przekroczenie przez powoda dopuszczalnego poboru mocy wyniosło 23,9385356 MW w godzinie – zgodnie z planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. (Załącznik nr 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego – „Pobór mocy i ustalony poziom ograniczeń Odbiorcy w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. w punkcie poboru: (...)N. (...), ul. (...)”, k. 3-4 akt adm.)

Decyzją z 30 kwietnia 2018 r. Prezes URE orzekł, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N., w dniach: 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem: ul. (...), (...)-(...) N.; naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy oraz wymierzył za opisane działanie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością karę pieniężną w kwocie 71.815 zł. (decyzja Prezesa URE z 30 kwietnia 2018 r., nr (...), k. 143-151 akt adm.) Powód wniósł odwołanie od tej decyzji.

Wyrokiem z 21 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję. Sąd Okręgowy wskazał, że w okresie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązywała powoda nowa umowa, inna niż w czasie ustalania planu ograniczeń. Pomimo tego, (...) nie opracował i nie przedstawił powodowi zaktualizowanego planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Wobec tego zdaniem Sądu plan ograniczeń przedstawiony powodowi był niezgodny z § 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Wyrok stał się prawomocny, gdyż żadna ze stron postępowania go nie zaskarżyła (k.200-211 akt adm.).

Po uchyleniu decyzji Prezes URE wezwał (...) S.A. do przedstawienia symulacji planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. dla obiektu zlokalizowanego w N. przy ul. (...) sporządzonego z uwzględnieniem parametrów obowiązujących powoda zgodnie z umową zawartą w dniu 22 lipca 2015 r. oraz załącznikiem nr 1 do tejże umowy, tj. wartością mocy umownej w wysokości 3 000 kW oraz wartością mocy bezpiecznej w wysokości 780 kW. (...) przedstawił żadaną przez powoda symulację planu ograniczeń (pismo (...) S.A. z 8 lutego 2019 r., k. 214 akt adm.).

Wobec przedstawionej przez (...) S.A symulacji planu ograniczeń, Prezes URE uznał, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. nie dostosowała się 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w obiekcie zlokalizowanym w N., przy ul. (...). Pozwany wskazał, iż wartość przekroczenia przez odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy (MW w godzinie) wyniosła: 10 sierpnia 2015 r. łącznie 11,3773356 (MW w godzinie), 11 sierpnia 2015 r. łącznie 4,5288500 (MW w godzinie) oraz 12 sierpnia 2015 r. łącznie 1,0093500 (MW w godzinie). Jako łączną wartość przekroczenia przez powoda dopuszczalnego poboru mocy Prezes URE podał 16,9155356 MW w godzinie. Wartości przekroczeń odnosiły się do symulacji planu ograniczeń (Załącznik nr 1 do pisma pozwanego z 18 lutego 2019 r., k. 217-218 akt adm.)

W roku 2018 (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością uzyskała łączny przychód w wysokości (...) zł (rachunek zysków i strat Spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością za 2018 r., k. 223 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane powyżej dokumenty, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw do odmowy im wiarygodności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną do nałożenia na powoda przez Prezesa URE kary pieniężnej stanowił przepis art. 56 ust 1 pkt 3a p.e., w myśl którego karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Z punktu widzenia niniejszego rozstrzygnięcia istotny jest więc przepis art. 11 p.e. który stanowi, że w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają m.in. na ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej (art. 11 ust 3 p.e.). Wprowadzone ograniczenia na powyższych zasadach podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania (art. 11 ust 4 p.e.).

Rada Ministrów w oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 11 ust 6 p.e. w rozporządzeniu z 23 lipca 2007r. (Dz.U. 133, poz 924), określiła szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń.

Stosownie do treści § 5 pkt 1 Rozporządzenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą odbiorców energii elektrycznej - dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach sprzedaży energii ustalona została powyżej 300 kW.

W myśl § 8 Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zwane „planami ograniczeń”, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy prawo energetyczne. Plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany te podlegają **corocznej aktualizacji** w terminie do dnia 31 sierpnia. Plany ograniczeń i ich coroczne aktualizacje podlegają uzgodnieniu z:

- 1) Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki - jeżeli są opracowywane przez operatorów systemu przesyłowego elektroenergetycznego;
- 2) właściwym operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego - jeżeli są opracowywane przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub operatorów elektroenergetycznych systemów połączonych.

Operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, operatorzy systemów połączonych elektroenergetycznych i odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, na wniosek operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przekazują dane dotyczące mocy umownej, określonej w umowach z odbiorcami przyłączonymi do sieci przesyłowej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, oraz inne niezbędne dane służące do opracowania planów ograniczeń, w szczególności dane dotyczące:

- 1) skutków wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 2) przewidywanej liczby odbiorców, których ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą.

W § 9 Rozporządzenia zostało wskazane, że wielkości planowanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym:

- 1) 11 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości mocy umownej określonej w umowach sprzedaży energii;

2) stopnie zasilania od 12 do 19 powinny zapewniać równomierne obniżanie mocy elektrycznej pobieranej przez odbiorcę;

3) 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4 Rozporządzenia (moc minimalna lub moc bezpieczna).

Dopuszczalne maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń, oraz sposób powiadamiania odbiorców o obowiązujących stopniach zasilania uwzględnia się w umowach sprzedaży lub dystrybucji energii (§ 10 Rozporządzenia).

Operatorzy zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń (§ 11 Rozporządzenia)

Powyższa regulacja jasno wskazuje, że to plany ograniczeń określają wielkości maksymalnego poboru energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania.

Plany te powinny być udostępnione odbiorcom, w taki sposób aby odbiorca – konkretny adresat ograniczeń, mógł się z nimi zapoznać. Rolą operatora jest podjęcia takich działań aby odbiorca mógł się zapoznać z obowiązującym go planem.

W sprawie niniejszej nie doszło do aktualizacji planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej z uwagi na zawarcie przez powoda z operatorem nowej umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z 22 lipca 2015 r., nr (...).

Do takiej aktualizacji nie mogło jednak dojść, gdyż zgodnie z powoływanymi przepisami aktualizacja następuje raz do roku i nie ma możliwości jej aktualizacji w sytuacji zmiany warunków umowy. Oznacza to zdaniem Sądu, że nawet w razie zmiany mocy bezpiecznej do końca okresu na jaki został opracowany plan ograniczeń, odbiorca zobowiązany jest do stosowania dotychczasowego planu ograniczeń.

Nie można także przyjąć, że powód zobowiązany był do stosowania się do planu ograniczeń stworzonego przez (...) na potrzeby niniejszego postępowania, który jest jedynie symulacją planu ograniczeń. Jest to jedynie plan, który potencjalnie mógłby być przedstawiony odbiorcy, w sytuacji gdyby możliwa była zmiana planu w związku ze zmianą umowy w trakcie obowiązywania wcześniejszego planu.

Pozwany natomiast wskazuje na naruszenie obowiązku poprzez niedostosowanie się przez powodową spółkę do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w stosunku do wartości zawartych jedynie w symulacji planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015r. dla obiektu zlokalizowanego w N. przy ul. (...) sporządzonej przez operatora i przekazanej pozwanemu wraz z pismem z 8 lutego 2019 r.

Zdaniem Sądu powyższe ustalenia nie pozwalają na przyjęcie, że odbiorca jest związany treścią **symulacji planu ograniczeń** oraz, że niezastosowanie się do takiej symulacji planu ograniczeń, powstałej już po okresie obowiązywania ograniczeń, może dla tego odbiorcy skutkować nałożeniem na niego kary administracyjnej. Zgodzić należy się z powodem, iż nie można uznać projekcji planu ograniczeń za podstawę ustaleń w kwestii przekroczenia przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Dokonując oceny zachowania powoda Sąd doszedł do przekonania, że mimo tego że odbiorca był podmiotem, który podlegał ograniczeniom z racji mocy umownej większej niż 300 kW, to jednak nie może zostać nałożona na niego kara pieniężna. Sąd w składzie niniejszym stoi wprawdzie na stanowisku, że powód był zobowiązany do stosowania się do ograniczeń wprowadzonych w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. w oparciu o plan przedstawiony mu w sierpniu 2014r,

gdyż plan ten obowiązywał go przez cały rok, bez możliwości jego modyfikacji, niemniej jednak z uwagi na treść innego prawomocnego orzeczenia, które zapadło w sprawie XVII AmE 221/18, którym Sąd jest związany w oparciu o przepis art. 365 k.p.c., Sąd nie mógł orzec, że na powoda może zostać nałożona kara pieniężna w związku z przekroczeniem poboru mocy w stosunku do wartości określonych w pierwotnym planie ograniczeń.

W myśl powołanego przepisu art. 365 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Skoro więc w wyroku zapadłym w sprawie XVII AmE 221/18 Sąd prawomocnie orzekł, że powoda nie wiązał plan przedstawiony mu wcześniej, gdyż z uwagi na zmianę planu powinien on zostać zaktualizowany, co jednak nie miało miejsca, to Sąd w sprawie niniejszej musi uwzględnić powyższe stanowisko, nawet jeśli się z nim nie zgadza.

Niemniej jednak treść rozstrzygnięcia w sprawie XVII AmE 221/18 nie może skutkować możliwością ukarania powoda za niedostosowanie się do symulacji planu ograniczeń. Nie można bowiem uznać, że powód mógł się dostosować do ograniczeń, których wielkości nie znał, podobnie jak nie można wymagać przestrzegania prawa, które jeszcze nie obowiązywało. Należało bowiem odwołać się do analogicznej reguły niedziałania prawa wstecz. Niewątpliwie jest bowiem, że plan ograniczeń jest swoistą normą prawną indywidualnie kształtującą obowiązek odbiorcy energii elektrycznej, tj. określającą wielkość poboru mocy jaką przedsiębiorca może pobierać z sieci energetycznej w sytuacjach kryzysowych. Zatem, aby móc się do tej normy dostosować odbiorcę energii musi normę tę znać w chwili wprowadzenia ograniczeń. Skoro więc odbiorca energii nie znał w dacie wprowadzenia ograniczeń symulacji planu ograniczeń, bo ta została stworzona w czasie późniejszym, to jest oczywiste, że nie mógł się do niej dostosować.

W tych okolicznościach nie można było uznać, że powód nie dostosował poboru mocy do planu ograniczeń, bo planu taki nie istniał w dacie zaistnienia obowiązku. Logiczną konsekwencją powyższego jest brak podstaw do uznania, że powód może podlegać karze pieniężnej za niedostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń w poborze mocy, skoro limity ograniczeń, na które wskazuje organ w niniejszym postępowaniu (symulacja planu ograniczeń) powoda nie obowiązywały.

Należy w tym miejscu przywołać utrwaloną już linię w orzecznictwie Sądu Najwyższego, iż sprawy z odwołania od decyzji regulatora rynku nakładające administracyjną karę pieniężną na przedsiębiorcę, powinny być rozpoznawane z uwzględnieniem standardów ochrony praw oskarżonego obowiązujących w postępowaniu karnym (vide wyrok S.N. z dnia 14 kwietnia 2010 r. III SK 1/10, LEX nr 577853, wyrok S.N. z dnia 10 listopada 2010 r. III SK 27/08, LEX nr 677766). W wyroku Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2010 r., sygn. akt III SK 1/10 jako regułę uznano, że „ w sprawach z odwołania od decyzji regulatora nakładających kary pieniężne z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z mocy ustawy lub decyzji, należy zapewnić przedsiębiorcom wyższy poziom sądowej ochrony praw. Zobowiązuje do tego Rzeczpospolitą Polską konieczność zapewnienia w krajowym porządku prawnym skuteczności postanowieniom Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Obywatela (Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.). Sąd Najwyższy odwołując się do dorobku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka potwierdził również, „ że dolegliwe kary pieniężne nakładane na przedsiębiorców przez organy administracji mają charakter sankcji karnych w rozumieniu przepisów EKPC (wyrok ETPC z 24 września 1997 r. w sprawie 18996/91 G. A. p. Grecji, LEX nr 79585; decyzja (...) z 23 marca 2000 r. w sprawie 36706/97 I. H., Y. (...) Ltd **p.** Grecji, LEX nr 520369). Sądy krajowe, stosując przepisy prawa krajowego, zobligowane są do respektowania zasady ogólnej prawa unijnego, jaką jest ochrona praw podstawowych (wyrok TSUE z 29 stycznia 2008 r., w sprawie C-275/06 P., pkt 62 i n.; wyrok TSUE z 18 marca 2010 r. w sprawie C-317/08 A., pkt 61)". Dalej Sąd ten dowodził, że „ powyższe powoduje, że przepisy upoważniające organ regulacyjny do nakładania kar pieniężnych podlegają ścisłej wykładni, ograniczającej ryzyko nałożenia kary pieniężnej na przedsiębiorcę, a szczególne znaczenie ma respektowanie instytucjonalnych i proceduralnych gwarancji praw jednostki przewidzianych w przepisach Prawa telekomunikacyjnego i przepisach procesowych. Przedsiębiorca nie może bowiem ponosić negatywnych konsekwencji wadliwego unormowania zasad i trybu postępowania przed organem regulacji rynku, nawet gdy stwierdzone w tym zakresie mankamenty krajowej

procedury prowadzą do obniżenia skuteczności funkcjonowania tego organu poprzez uniemożliwienie mu nakładania kar pieniężnych mających charakter represyjny, prewencyjny oraz dyscyplinujący. Do ustawodawcy należy bowiem odpowiednie, zgodne z prawem unijnym oraz standardem konwencyjnym, ukształtowanie zasad i trybu kontroli przez regulatora rynku wykonywania przez uczestników rynku obowiązków nałożonych z mocy prawa lub decyzji tego organu, zaś rolą sądu jest - przy rozstrzyganiu sporu między przedsiębiorcą a organem regulacji - zapewnienie nie tylko skuteczności prawa unijnemu i krajowemu, ale także należytej ochrony prawom podstawowym jednostki” (wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2010 r., III SK 1/10).

Sąd Okręgowy, dzieląc prezentowaną przez Sąd Najwyższy linię orzecniczą, stoi także na stanowisku, że przy uwzględnieniu standardów prawa karnego, w szczególności ochrony praw oskarżonego – tu ukaranego karą pieniężną – nie jest możliwe nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę za dokonanie przekroczeń limitu poboru mocy, które to limity nie były mu znane w chwili wprowadzenia ograniczeń.

Reasumując nie można ukarać powoda za niedostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń, skoro powód w dacie wprowadzania ograniczeń nie znał planu ograniczeń uwzględniającego zmianę mocy umownej i mocy bezpiecznej, dokonanej mocą umowy z 22 lipca 2015r, bo nie został mu przedstawiony, gdyż takiego planu zaktualizowanego nie było. Jednocześnie należy mieć na względzie, że powód nie mógł zostać w sprawie niniejszej ukarany za przekroczenie pierwotnego planu ograniczeń, gdyż w sprawie XVII AmE 221/18 Sąd prawomocnie orzekł, że powód nie był także zobowiązany do dostosowania się do planu przedstawionego mu w sierpniu 2014r.

Tym samym nie istnieją podstawy do uznania, że powód dopuścił się naruszenia o jakim mowa w art. 56 ust 1 pkt 3a p.e.

Jednakże nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut powoda dotyczący naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. w zw. z art. 11d ust. 3 p.e. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. odwołuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Natomiast zdaniem Sądu podstawą do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniach 10 i 11 sierpnia, był wprawdzie powołany w komunikacie art. 11c ust 2 pkt 2 pe, i ten faktycznie nie jest wprost sankcjonowany przez art. 56 ust pkt 3a pe, niemniej jednak podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o art. 11c ust 2 pkt 2 pe, stanowił przepis art. 11, a także art. 11d ust 3 p.e. Przepis art. 11c ust 2 pkt 2 p.e. ma charakter konkretyzujący wobec normy o ogólniejszym charakterze zawartej w treści art. 11d ust 3 pe. Regulacja art. 11d ust 3 stanowi bowiem zasadniczą podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. To w artykule 11d ust 3 p.e. zostało wskazane, że w wypadku występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Jest to więc norma ogólna w stosunku do przepisu art. 11 c ust 2 pkt 2 p.e. 2), który jedynie precyzuje, w jakim ograniczonym zakresie operator może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności przepis ten wskazuje, że może to nastąpić jedynie w odniesieniu do dostarczania i poboru energii i tylko do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Powyższe prowadzi do wniosku, że podstawą działania (...) wprowadzającego ograniczenia w dniu 10 sierpnia 2015r był przepis art. 11d ust 3 pe, a ten jest wprost sankcjonowany w art. 56 ust 1 pkt 3a p.e.

Oczywiste jest także, że art. 11 p.e., który był z kolei podstawą wprowadzenia przez Radę Ministrów ograniczeń w poborze energii mocą Rozporządzenia z 11 sierpnia 2015 jest wprost sankcjonowany przez przepis art. 56 ust 1 pkt 3a p.e. Przy czym należy podkreślić, że art. 11 p.e., dotyczy wprowadzania wszelkich ograniczeń w poborze mocy, gdyż ograniczenia wprowadzane przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia zostały uregulowane w ust 7 art. 11, zaś początkowe ustępy tego przepisu wskazują zdaniem Sądu na wszelkie możliwe ograniczenia, a nie tylko te wprowadzone na mocy art. 11 ust 7 p.e. Tym samym, skoro przepis art. 11 ust 4 stanowi, że wszelkie wprowadzone ograniczenia poboru mocy podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania oraz, że organem uprawnionym do kontroli stosowania ograniczeń w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej

jest Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (art. 11 ust pkt 5), to oczywistym jest, że przepis ten także odnosi się do odpowiedzialności za niedostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez (...), przez co art. 56 ust 1 pkt. 3a odwołując się do art. 11 p.e. sankcjonuje także ograniczenia wprowadzone przez (...).

Na marginesie należy jednak wskazać, że przy tworzeniu regulacji dotyczących wprowadzenia przez operatorów ograniczeń w poborze energii elektrycznej doszło do naruszenia zasad techniki prawodawczej, w myśl których zasadniczo przepis szczególny (art. 11c ust 2 pkt 2) powinien znaleźć się po przepisie natury bardziej ogólnej (art. 11d ust. 3), co w sprawie niniejszej niestety nie miało miejsca. Stąd mogą się rodzić po stronie odbiorców wątpliwości interpretacyjne, które jednak zdaniem Sądu można z łatwością wyeliminować poprzez wykładnię, dokonaną przy użyciu różnych metod wykładni prawa.

Zasadniczo zdaniem Sądu już tylko dokonana powyżej wykładnia językowa przepisu art. 11c ust 2 pkt 2 p.e. i art. 11d ust 3 p.e. oraz art. 11 p.e. wprost wskazuje na możliwość sankcjonowania przez przepis art. 56 ust 1 pkt 3a p.e. zachowań odbiorców, którzy dopuścili się naruszenia ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o przepis art. 11c ust 2 pkt 2 p.e., skoro, jak była o tym mowa wyżej, jest to uprawnienie dla operatora przewidziane w art. 11d ust 3 p.e.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, że brak było podstaw do nałożenia na powoda kary pieniężnej, o jakiej mowa w art. 56 ust 1 pkt 3a p.e., skoro nie można uznać, aby w okresie obowiązywania ograniczeń, tj. w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. obowiązywał go plan ograniczeń powoływany przez organ w toku niniejszego postępowania (projekcja planu), tym bardziej że plan taki nie został odbiorcy doręczony przed wprowadzeniem ograniczeń, a więc nie posiadał on wiedzy o obowiązujących go ograniczeniach przed ich wprowadzeniem.

W tym stanie rzeczy decyzja podlegała uchyleniu w oparciu o przepis art. 479⁵³ § 2 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Żądanie zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na swoją rzecz powód zawarł w odwołaniu. Koszty zastępstwa procesowego wynosiły 720 zł zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia odwołania tj. w dniu 14 maja 2019 r.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka